

मा.जि.प्र.का दर्ता नं:
३०/०६४/०७०

समृद्ध समाज

SAMRIDDHA SAMAJ NATIONAL DAILY राष्ट्रिय दैनिक

वर्ष: १५ अंक: ४४

२०८१ पुस १६ गते मंगलबार 31 December 2024, Tuesday

पृष्ठ ४

मूल्य रु. ५/-

बागमतीको बेकामे 'प्रदेश सहकारी बोर्ड', नाम छ काम छैन

समाज संवाददाता

हेटौडा: बागमती प्रदेश सरकारले विभिन्न क्षेत्रका महत्वपूर्ण उपलब्धिसहित काम गर्नेगरी गठन गरेको विभिन्न बोर्डहरु अलपत्र अवस्थामा रहेका छन्। कानुनीरूपमा महत्वपूर्ण जिम्मेवारी र अधिकारसहित संरचनाको विकास गरेर प्रदेश सरकारले बोर्डहरु गठन गरे पनि उद्देश्यअनुसार काम हुन सकेको देखिएन।

उक्त बोर्डहरु प्रदेश सरकारलाई प्रशासनिक खर्च बढाउनमात्र सिमित भएको देखिएन्छ। कार्यालय संरचना, कर्मचारी, प्रशासनिक खर्च तथा बोर्डमा हुने राजनीतिक नियुक्तिका लागि मात्र उक्त बोर्डहरु गठन भएको अवस्था विचारमान छ। विशेष प्रतिफल तथा उपलब्धि हासिल गर्ने राजनीति अनुसार गठन गरिएका बोर्डहरुले उद्देश्यअनुसार काम गर्न सकेको देखिएन।

सरकारले निर्माण गरेको उक्त बोर्डहरुको ऐनमा विधागत क्षेत्रका महत्वपूर्ण उपलब्धिहरु प्राप्त गर्न गर्नुपर्ने कामहरु उल्लेख गरिएको छ। तर, ऐनमा भएको व्यवस्थाअनुसार बोर्डहरुले काम गर्न सकेको देखिएन। बोर्डहरु औपचारिकतामा मात्र सिमित भएको छ। प्रदेश सरकारले पर्याप्त छलफल र अध्यनविना नै बोर्डहरु गठन गर्दा कार्यान्वयनमा समस्या भएको हो।

प्रदेश सरकार स्थापनासँगै गठन गरिएको प्रदेश सहकारी विकास बोर्ड यसैमध्येको एउटा उदाहरण हो। प्रदेश सरकारले विशेषगरी सहकारी क्षेत्रको वृत्ति विकास र कृषि तथा स्थानीय उत्पादनको बजारीकरणमा काम गर्ने बोर्डको उद्देश्य रहे पनि बोर्डले खासै काम गर्न सकेको देखिएन।

प्रदेश सरकारले गठन गरेको प्रदेश सहकारी विकास बोर्ड जिम्मेवारी र अधिकारविहीन अवस्थामा अलपत्र बनेको छ। न बजेट छ, न जिम्मेवारी नै पाउन सकेको वृत्ति विकास गर्ने उद्देश्यअनुरूप खाडा

अवस्था परिवर्तनको मुद्दा अहिलेको आवश्यकता: मन्त्री काफ्ले

समाज संवाददाता

हेटौडा: बागमती प्रदेशका आर्थिक मामिला तथा योजनामन्त्री कुन्दनराज काफ्लेले राजनीतिक परिवर्तनसँगै अहिलेको मुद्दा अवस्था परिवर्तन रहेको बताउनुभयो। उहाँले व्यवस्था परिवर्तनसँगै अब अवस्था परिवर्तनको आदोलनमा अग्रसर हुन जस्ती रहेको बताउनुभयो।

४९ औं राष्ट्रिय एकता तथा मेलमिलाप दिवस-२०८१ को अवसरमा वीपी विचार समाज मकवानपुरले सोमवार

हेटौडा मात्रा आयोजना गरेको विचार गोष्ठीलाई सम्बोधन गर्दै मन्त्री काफ्लेले अवस्था परिवर्तनको आन्दोलनलाई दबाउन खोजे देश निर्माण हुन नसक्ने बताउनुभयो। वर्तमान व्यवस्थालाई बलियो बनाउन जनतालाई सही सूचना दिनुपर्ने उहाँको भनाइ छ।

मन्त्री काफ्लेले समाज स्पन्दनरणका लागि राजनीतिक नेतृत्वहरुले स्पष्टरूपमा नागरिकहरुको माफमा जान जस्ती रहेको बताउनुभयो। सहीलाई सही, गलतलाई

गलत भन्नुपर्ने नेतृत्वले कमजोरी गर्न नहने मन्त्री काफ्लेले बताउनुभयो। राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टीको लक्षित गर्दै मन्त्री काफ्लेले नयाँ राजनीतिक दलको उदय सामान्य भए पनि ती दलहरुले जनतामा गलत भ्रम फैलाएको बताउनुभयो।

मन्त्री काफ्लेले राजनीतिक दलहरुप्रति जनताको आक्रोश र निराश स्वभाविक भएको बताउनुभयो। निर्वाचनको बेला सबै राजनीतिक दलले चुनावी घोषणापत्रमा निःशुल्क शिक्षा र स्वास्थ्यको एजेञ्चा बोके पान व्यवहारमा लागू गर्न नसकेकै कारण जनताको असन्तुष्टि बढेको मन्त्री काफ्लेको भनाइ छ। मन्त्री काफ्लेले राज्यको सबै क्षेत्रमा जनताको समान पहुँच हुने गरी निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरुले काम गर्नुपर्नेमा जोड दिनुभयो। वीपी विचार समाज मकवानपुरको अध्यक्ष विनोदचन्द्र कोइराताको सभाध्यक्षतामा भएको कार्यक्रममा सहभागी वक्ताहरुले वीपीले नेपालको राजनीति र साहित्य क्षेत्रमा खेल्नुभएको भूमिकाको चर्चा गरेका थिए।

गैंडाको आक्रमणबाट मेन्दोमायाको मृत्यु

हेटौडा: चितवन जिल्लाको खैरहनी नगरपालिका-१३ मा गैंडाको आक्रमणबाट एक जना महिलाको मृत्यु भएको छ। मृत्यु हुनेमा ३२ वर्षीया मेन्दोमाया वाईबा भण्डारी रहेको बागमती प्रदेश प्रहरी कार्यालय रहेको छ।

आइतबार दिउँसो १२ बजेर ४० मिनेटको समयमा कुमरोज मध्यवर्ती सामुदायिक बनमा दाउरा काटन गएकी मेन्दोमायालाई गैंडाले आक्रमण गरेको थियो। गैंडाको आक्रमणबाट महिलाको घटनास्थलमै मृत्यु भएको प्रहरीले जानकारी दिएको छ। मुचुल्कापश्चात् शब पोष्टमार्टमा लागि भरतपुर अस्पताल लिएको छ।

गुणस्तरीय शिक्षाका लागि शिक्षकको भूमिका महत्वपूर्ण: प्रमुख सचिव लम्साल

गरेको उक्त बोर्ड आफैन वृत्ति विकासको पर्वाइमा छ। प्रदेशको समग्र सहकारी क्षेत्रको क्षमता विकास, व्यवस्थापन, लगानी तथा उत्पादन र वजारीकरणको उद्देश्यअनुसार गठन गरिएको बोर्ड बेकामे बनेको हो।

२०७८ मा प्रदेश सरकारी एनबनुसार गठन भएको उक्त बोर्डको नाम र कार्यालय छ तर, अधिकार र बजेट कार्यक्रम नहुँदा बेकामे बनिनहेको छ। मासिक ३० हजार रुपैयाँ खर्च गरेर बोर्डको कार्यालय खडा गरिएको छ। तर, कार्यालयमा न आर्थिक अधिकार निर्दिंदा प्रभावकारी ढंगवाट काम हुन सकेको छैन।

प्रदेश सरकारले २०७८ जेठ २५ मा बोर्डको उपाध्यक्षमा नारायण देवकोटालाई नियुक्त गरेर काम प्रारम्भ गरेको थियो। सहस्रित्र र सरहको क्षमता अभिवृद्धि, सुविधासहित उपाध्यक्ष देवकोटालाई प्रदेश सहकारी नियमावधी २०७८ ले आर्थिक अधिकार समेतको व्यवस्था गरेको छ।

प्रदेश सरकारले २०७८ भद्रौ ९ मा बोर्डमा थप ३ जना सदस्य नियुक्त गरेको थियो। कानुन अनुसार विभिन्न मन्त्रालय र सरोकारवाला निकाय तथा विज्ञासहित बोर्डको सदस्य १३ जना हुने व्यवस्था रहेको छ। उक्त बोर्डले सहकारी क्षेत्रका समस्या र व्यवस्थापनका विभिन्न कार्यक्रम सञ्चालनको योजना तारय गर्नुपर्ने कानुनी प्रावधान रहेको छ। तर, कानुन अनुसार अधिकार प्रत्यायोजन हुन नसक्दा बोर्डमा न कर्मचारी छन्, न बजेट कार्यक्रम नै।

४ वर्षे कार्यकालका लागि नयाँ प्रदेश सरकारले सहकारी बोर्डलाई उपाध्यक्ष देवकोटालाई प्रभावकारी नियमावधी २०७८ ले आर्थिक अधिकार समेतको व्यवस्था गरिएको छ। सहकारी तथा गरिबी नियावरण मन्त्री मदुकुमार श्रेष्ठका अनुसार सहकारी बोर्डलाई जिम्मेवारी दिन जस्ती रहेको छ। सहकारीलाई उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि तथा बजारीकरणमा प्रयोग गर्नेगरी उक्त बोर्डलाई सक्रिय बनाउन जस्ती रहेको उहाँले बताउनुभयो। विगतमा सो बोर्डलाई सरकारले खासै चासो निर्दिंदा बोर्डलाई उपाध्यक्ष देवकोटालाई प्रभावकारी नियमावधी २०७८ ले आर्थिक अधिकार समेतको व्यवस्था गरिएको छ।

शिक्षकसँग शैक्षिक समस्याका बारेमा भएको छलफललाई सम्बोधन गर्नुहोस्
प्रमुख सचिव लम्साल।

समाज संवाददाता

बारेमा: बागमती प्रदेश सरकारका प्रमुख सचिव डा. हरिप्रसाद लम्सालले शैक्षिक समस्या समाधान र गुणस्तरीय शिक्षाका लागि शिक्षकको भूमिका महत्वपूर्ण हुने बताउनुभएको छ। मकवानपुरको बारेमा गाउँपालिकाले सोमवार हार्टीसुंदेमा आयोजना गरेको छ।

बदल चाहने शिक्षकले पहिले परिवर्तनको सुरुवात आफैबाट गर्नुपर्ने बताउनै गुणस्तरीय शिक्षाका लागि सीमित साधनका बीच शिक्षकले जावाफदेही भएर काम गर्नुपर्ने बताउनुभयो। गाउँपालिकाका अध्यक्ष धर्मराज लामिङ्गाले विद्यालयहरुले सोमवार हार्टीसुंदेमा आयोजना गरेको छ। सीमित स्रोत र साधनका बीच गुणस्तरीय शिक्षा दिनु चुनौती बनेको बताउनुभयो। गाउँपालिकाका अध्यक्ष धर्मराज लामिङ्गाले विद्यालयहरुले गर्नुपर्ने बताउनुभयो।

कार्यक्रममा प्रदेशका कृषि तथा पशुपन्चायी विकास मन्त्रालयका सचिव विनोदकुमार भट्टराई, प्रदेशको बन तथा वाताउनुभयो। कार्यक्रम विकासको सेतीदेवी आधारभूत विद्यालयकी प्रधानाध्यापक गोमा रानाभाट, वाघैरव रामाध्यामिक विद्यालयका प्रधानाध्यापक गोमा रानाभाट, महेन्द्र माध्यमिक विद्यालयकी प्रधानाध्यापक दीपा सिदेल, जनक माध्यमिक विद्यालयका प्रधानाध्यापक दीपा भोजनलगायतको थियो।

कार्यक्रममा प्रदेशका कृषि तथा पशुपन्चायी विकास मन्त्रालयका सचिव विनोदकुमार भट्टराई, प्रदेशको बन तथा वाताउनुभयो। कार्यक्रम विकासको सेतीदेवी आधारभू

सम्पादकीय

आत्महत्या न्यूनीकरण आवश्यक

विश्वभर आत्महत्या एक जटिल समस्या बनिरहेको छ। आत्महत्याको समस्याले नेपाललाई पनि उतिकै गाँजिरहेको छ। आत्मको अर्थ स्वयम् अर्थात् आफै र हत्याको अर्थ खतम अर्थात् समाप्त हो। यससी आफै समाप्त हुनुलाई नै आत्महत्या भनिन्छ। जानीबुझी गरिने आत्मघात अथवा आफ्नो हत्या आफैबाट गर्नु आत्महत्या हो। आत्महत्याको मुख्य कारण व्यक्तिको नानसिक अवस्थालाई तान्ने गरिएको भए पनि यसका बहुआयामिक कारणहरू पाइन्छ। नानिस नानोपैतृकरूपमा कमजोर हुँदै गएर निराशाको चरम अवस्थामा आत्महत्याको बाटो रोजे गर्दछ। आत्महत्याको पछाडि छठा व्यक्तिको नानसिकतार्ही सामाजिक, आर्थिक र व्यक्तिगत कारणहरू जोडिने गर्दछ। नेपालमा पाइल्लो समय आत्महत्याको समस्या जटिल र चुनौतीपूर्ण बरदै गएको छ। मकवानपुर जिल्लामा पनि आत्महत्या गर्ने संख्या बढदै जाँदा यसको न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन चुनौतीपूर्ण बरेको छ।

मकवानपुरमा आत्महत्याको समस्या जटिल बनिरहेका कारण जिल्ला प्रहरी कार्यालय मकवानपुरले आत्महत्याका घटना न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन कार्ययोजना प्रस्तुत गरेका हन्। आत्महत्याको बढदै दरलाई न्यूनीकरणका लागि कार्यक्रम आयोजना गरिएको भए बढी आत्महत्या हुने मूलकमा नेपाल ७ नरबरमा रहेको तथाकां पेश गरिएको थियो। पुरुषबन्दा नहिलाले बढी आत्महत्या गर्ने गरेको तथाकां प्रस्तुत गर्दै महिलाहरूको अत्महत्या दरअनुसार महिलाहरूले आत्महत्या गर्ने तेस्रो स्थानमा नेपाल रहेको बताइन्। यसबाट उनलाई सन्तोषजनक आमदानी हुने गरेको छ। गाई, भैसी पालेर अहिले दैनिक १२ लिटरसम्म दुध बेच्ने गरेको बताइन्। यसबाट उनलाई सन्तोषजनक आमदानी हुने गरेको छ। गाई, भैसीको स्याहार र घरायसी काम सक्रे फुर्सदको समयमा उनी सामाजिक कार्यमा सहभागी हुने गरेकी छिन्। व्यवसाय गरेर आमदानी हुने भएपछि आफ्नो रुची र सम्भावनाको व्यवसायमा लाग्न मकवानपुर महिला सम्बन्धसम्म पनि परिवर्तन आएको उती बताउँछन्।

विवामाया जस्तै दुर्गा राईले पनि अहिले आफै खेतीबारीमा लगाईएको तरकारी बालीबाट आमदानी गर्न थालेकी छिन्। पर्हिले निर्वाहमुखी खेती गर्दै आएको उनको परिवार अहिले कृषिमै व्यवसायिकता तर्फ लागेको हो। तरकारी खेतीका साथै उनी सानो पसल व्यवसाय पनि गर्दछन्। यसबाट राम्रो आमदानी भइरहेकोले अहिले बाहिर ज्यालादारीको काममा जान नपरेको उनी बताउँछन्। यससी व्यवसायमा लाग्न उनीहरूलाई घर परिवारले पनि साथ दिएको छ। 'खेती, घरको काम र पसलको काम सबै मिलेर गर्ने गरेको छौं, उनले भनिन्।

परिहालाई एकदमै दियनीय अवस्थाको ठान्नु, जीवनमा बढी उतार-चढाव आउनु, आफूलाई एकदमै दियनीय अवस्थाको ठान्नु, जीवनप्रति रुचि नहुनु, भविष्यप्रति कैनौ आशा नलाभुजस्ता उदासिनाते आत्महत्यालाई बढावा दिन्छ। सामाजिक सञ्जालको दुरुप्योग, मध्यापान तथा लागूऔषध दुर्घटनाको पनि आत्महत्याको कारण बन्ने गरेको छ। कुनै दीर्घ रोगबाट ग्रस्त र जटिल नानसिक व्यवस्था अवस्थाका कारण पनि आत्महत्यालाई प्रेरित गर्न सक्छ। असफल तैवाहिक जीवन, परिवारिक कलह, बेरेजगारी र विभिन्न सामाजिक लाल्हानाको डरले नानिस आत्महत्याजस्तो अप्रिय निर्णय लिने अवस्थामा पुर्णदृष्टि। आत्महत्या छठा संघेन निकायहरूको आत्महत्या न्यूनीकरणका लागि नानोपरामर्शको क्षेत्रमा लगानी बढाउनुपर्णे आवश्यकता औन्याइएको छ। सरोकारावल निकायहरूको समन्वयबाट आत्महत्या न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनको क्षेत्रमा काम गर्नुपर्नेगा जोड दिएको थियो।

नानिसलाई धेरै दिक्काद लाग्नु, जीवनमा बढी उतार-चढाव आउनु, आफूलाई एकदमै दियनीय अवस्थाको ठान्नु, जीवनप्रति रुचि नहुनु, भविष्यप्रति कैनौ आशा नलाभुजस्ता उदासिनाते आत्महत्यालाई बढावा दिन्छ। सामाजिक सञ्जालको दुरुप्योग, मध्यापान तथा लागूऔषध दुर्घटनाको पनि आत्महत्याको कारण बन्ने गरेको छ। कुनै दीर्घ रोगबाट ग्रस्त र जटिल नानसिक व्यवस्था अवस्थाका कारण पनि आत्महत्यालाई प्रेरित गर्न सक्छ। असफल तैवाहिक जीवन, परिवारिक कलह, बेरेजगारी र विभिन्न सामाजिक लाल्हानाको डरले नानिस आत्महत्याजस्तो अप्रिय निर्णय लिने अवस्थामा पुर्णदृष्टि। आत्महत्या छठा संघेन निकायहरूको आत्महत्या न्यूनीकरणका सरोकार निकाय गर्नीहरू बन्ने आवश्यक छ। सबैसंगको समन्वय र सहकार्यावाट आत्महत्या न्यूनीकरण र व्यवस्थापनका लागि प्रहरी, प्रशासनले उपचुक कार्ययोजना बनाएर प्रभावकारी कार्यनिवयन गर्नु उपित हुनेछ।

महत्वपूर्ण फोन नम्बरहरू

जिल्ला प्रशासन कार्यालय ५२०४९५	चित्तलाड इलाका ६२१०००
जिल्ला प्रहरी कन्ट्रोल १००	वारुण यन्त्र १०१
ट्राफिक प्रहरी १०३	बालबालिका खोजतलास केन्द्र १०४
बडा प्रहरी ५२०२९९	बाल हेल्पलाइन १०९८
पशुपतिनगर इलाका ५२०५९८	हेलो सरकार ११११
मनहरी इलाका ९८५५०१०१६१	नेपाल टेलिकम सोधपुल १९७
भीमफेरी इलाका ६११४६२	एम्बुलेन्स १०२
पालुड इलाका ६२०४६७	नेपाल विद्युत प्राधिकरण गुनासो ११५०

तपाईंको राशिफल

पं. ज्योतिष: तोयानाथ सुवेदी
अंगुली तुलसी मेडिकल हल, हेटौडा-८, कमाने
सम्पर्क: ०१८५००३८५४५४

- मेष : आर्थिक अवस्थामा सुधार हुने समय छ।
- वृष : उठनतिको पथमा आगाडि बढिने समय योग छ।
- मिथुन : धन खर्च बढ्ने समय योग रहेको छ।
- कर्क : स्वास्थ्य समस्यामा सुधार आउने समय छ।
- सिंह : प्रतिष्ठा र कार्यक्षमतामा समय व्यतित होला।
- कन्या : प्रकृतिमा आनन्द मनाइने समय योग छ।
- तुला : राम रमाइलोमा समय व्यतित हुने समय छ।
- वृश्चिक : दारपत्र सुखमा रमाइने समय योग छ।
- घनु : हाँके/ताकेका काममा समय व्यतित हुने छ।
- मकर : बोली प्रभावपूर्ण बन्ने अवसर मिल्ने समय छ।
- कुम्भ : भेट्याठमा जुट्ने अवसर मिल्ने समय छ।
- मीन : धार्मिक कामबाट आत्मा शान्ति प्राप्त हुने योग छ।

ज्यालादारी छोडेर उद्यम

शंखलाली विक

पर्हिले असको काममा रमाउने विवामाया राई अहिले आफै घरमा काम गरि कामाउने भएकी छन्। दुध बेचेर आयआजन उन्ने भएपछि उनलाई अहिले बाहिर काम गर्न जानु परेको छैन।

मकवानपुरको मनहरी गाउँपालिका बडा नं. ६ निवासी उनले गाई, भैसी पालेर अहिले दैनिक १२ लिटरसम्म दुध बेच्ने गरेको बताइन्। यसबाट उनलाई सन्तोषजनक आमदानी हुने गरेको छ। मकवानपुरको समाजमा उनी सामाजिक कार्यमा सहभागी हुने गरेकी छिन्। व्यवसाय गरेर आमदानी हुने भएपछि आफ्नो रुची र सम्भावनाको व्यवसायमा लाग्न मकवानपुर महिला सम्बन्धसम्म पनि परिवर्तन आएको उन्ने।

उनीहरू जस्तै, सिद्धकालीकी सिता प्रजा (चेपाड) र ठाडोखोलाकी रिमा प्रजा (चेपाड)ले पनि वाखापालन र रूपापालन गरिरहेका छन्। यससी स्थानीय महिलाहरूलाई आफ्नो रुची र सम्भावनाको सम्बन्धानमा महिलाहरूलाई आयआजन र सशक्तिकरणमा जोड दिएको थियो। सोही वर्मजिम नेपालको सम्बन्धानमा महिलाहरूलाई आयआजन र सशक्तिकरणमा जोड दिएको प्रावधानहरू सम्भालेका छन्।

सन् २०२३ देखि मनहरी गाउँपालिकाको ३, ४, ६, ७ नं. बडामा समृद्ध परियोजना लाग्न गरेको महिला समूहले हालसम्म उनीहरूजस्तै यसको कार्यक्षेत्रका ३४ जना महिलाहरूलाई व्यवसाय सुरुवात गर्नका लाग्न लागत रकम हस्तान्तरण गरेको छ। मनहरी गाउँपालिकामा १२ वटा महिला समूह, ४ वटा पुरुष समूह र ४ वटा किशोर किशोरी समूह गरि २० वटा समूह सञ्चालनमा छ। यी समूहमा मासिक वचत गर्ने गरिएको छ, भने दातृ निकायबाट प्राप्त अनुदान रकमबाट घुस्ती कोष दिएको सञ्चालन हुन्छ। कोषमार्फत व्यवसायमा लाग्न इच्छुक सदस्यहरूलाई रकम लगानी गर्ने गरिएको मकवानपुरमा महिलाहरूको आयआजन र व्यवसायमा जोड दिएको प्रावधानहरूले समेटिएका छन्।

व्यवसायमा लाग्न उनीहरूलाई व्यवस्था गरे तापनि महिलाहरूको आयआजन र व्यवसायमा आयआजनमा जोड दिएको एकसन एडने नेपालको परियोजना अधिकृत कविता बस्नेतले बताइन्। मकवानपुर महिलाहरूले एकसन एडको सहयोगमा महिलाहरूलाई आयआजनमा जोड दिएको एकसन एडने नेपालको परियोजना अधिकृत कविता बस्नेतले बताइन्। यसको सम्बन्धित शाखाहरूस्ताट र समेत महिलाहरूको आयआजनका कार्यक्रमलाई प्राथमिकता दिएको उपाध्यक्ष व्यवस्था गरे तापनि महिलाहरूले एकसन एडको सहयोगमा मनहरी ग

